

ПРОГРАМ РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ПИРОТ

2016. - 2018.

САДРЖАЈ

Уводна реч председника Општине Пирот.....	3
Појам и значај спорта.....	4
Закон о спорту и локална самоуправа.....	5
Општина Пирот – демографски подаци.....	7
Историја спорта у општини Пирот.....	9
Институционални механизми у општини Пирот.....	12
Зашто Програм развоја спорта.....	14
Основе Програма развоја спорта.....	15
Процес израде Програма развоја спорта.....	17
Категоризација спортова у општини Пирот.....	18
Спортске организације у општини Пирот.....	20
Приоритети Програма развоја спорта.....	22
Развој спорта деце и омладине.....	23
Развој и унапређење спортске инфраструктуре.....	25
Развој врхунског и квалитетног спорта.....	33
Развој рекреативног спорта.....	35
Спорт и туризам.....	36

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Процес израде и усвајања Програма развоја спорта у општини Пирот се сам по себи наметнуо као добра прилика да се подсетимо историје пиротског спорта, као и значаја спорта и рекреације у свакодневном животу савременог друштва.

При томе свакако треба најпре имати на уму значај спорта за развој деце, јер улога физичких активности у образовању деце, стицању моторичких и друштвених способности, као и очувању здравља је изузетно битна. Организовање спортских активности има позитиван утицај на њихов физички, психолошки и друштвени развој. Доказано је да се спорт сматра нарочито погодном активношћу за физичку и менталну добробит деце и суштински је битан за превенцију здравствених проблема.

Развој и унапређење спортске инфраструктуре и услови за бављење рекреативним спортом утичу и на развој повољног привредног амбијента у нашем граду, јер већина запослених после напорног рада тражи повољне услове за рекреацију и квалитетно испуњење слободног времена. Деца запослених у многим фирмама су корисници спортских објеката и чланови спортских клубова што посредно утиче и на опште породично задовољство. У модерним друштвима, поред комуналне инфраструктуре, за привлачење инвестиција врло је важна и спортска инфраструктура.

Посебан значај спорт и спортска инфраструктура имају на развој туризма и дужи боравак гостију у нашој општини. Сви наведени разлози за даљи развој спорта и улагање у изградњу нових спортских објеката се уклапају у визију коју имамо као локална самоуправа, да Пирот постане спортски, туристички и рекреативни центар овог дела Србије.

Када би узели временски оквир од једне деценије, као временске дистанце са које се јасно може видети и анализирати стање у било којој области па и у спорту и када би видели какав је био спорт у општини Пирот тада, колико се средстава издвајало за спорт, какви су били услови за бављење спортом, било школским, рекреативним или оним квалитетним односно врхунским и ако се данас осврнемо око себе, видећемо без икакве сумње да је квалитет спорта подигнут на један знатно виши ниво. Резултати које смо постигли у претходној деценији на унапређењу развоја спорта и спортске инфраструктуре су резултати свих нас, грађана општине Пирот и то јесу резултати за понос, али уједно и резултати који обавезују да се истом енергијом, упорношћу и радом настави са унапређењем и развојем спорта. Морамо гледати даље у будућност, замислити шта је то што је потребно деци, омладини, спортистима, једном речју грађанима Пирота да би се квалитетно бавили рекреативним и такмичарским спортом и тежити томе. Програм развоја спорта у општини Пирот је управо стратешки документ који садржи одговоре на питање како желимо да развијамо спорт у годинама које су пред нама.

Мада се и данас могу чути размишљања, нарочито од људи који долазе са стране у наш град, да Пирот јесте град по мери љубитеља спорта и рекреације, надам се да ћемо по завршетку наредне декаде моћи рећи да живимо у Пироту – граду спорта.

**Председник Општине Пирот
мр Владан Васић**

1. ПОЈАМ СПОРТА

Са становишта Закона о спорту, спорт јесу „сви облици физичке и умне активности који, кроз неорганизовано или организовано учешће, имају за циљ изражавање или побољшање физичке спремности и духовног благостања, стварање друштвених односа или постизања резултата на такмичењима свих нивоа“.

1.1. ЗНАЧАЈ И УЛОГА СПОРТА У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ

Спорт има кључну улогу у сваком друштву кроз допринос социјалној кохезији, превазилажењу предрасуда, повећању позитивног утицаја на јавно мњење и ширења етичких и општих принципа који се кроз њега преносе.

Савремени спорт представља огромно достигнуће модерног друштва и важно друштвено благо. Он може да одигра важну и активну, конструктивну улогу у јачању интелектуалног и моралног здравља човечанства у 21. веку. Он је један од кључних елемената у достизању хуманих вредности и у акцијама које се спроводе против различитих предрасуда, дискриминација и идеја насиља. Спорт је и једна од покретачких снага за достизање миленијумских циљева развоја људског друштва, дефинисаних од стране Уједињених нација.

Путем спорта грађани могу овладати следећим вештинама и вредностима: сарадња, поштовање правила, поштовање других, способност решавања проблема, самопоуздање, смелост, искреност, тимска игра, толеранција, дисциплина, поверење, способност руковођења, самосвест, социјализација, солидарност...

Бављење спортом може оснажити децу и младе, не само са аспекта физичког здравља, већ и када је реч о психо - социјалном развоју, јачању самопоштовања, развоју одговорности, истрајности и сарадничких вештина, усвајању позитивних вредности и бољем школском успеху. Осим тога, бављење спортом представља важно средство превенције ризичних понашања младих, попут пушења, злоупотребе алкохола и дрога и малолетничке деликвенције. Ангажовање у спорту може кориговати факторе који доприносе деликвентном понашању младих, као што су недостатак позитивних узора, недостатак самодисциплине и досада.

На нивоу локалне заједнице и друштва у целини спорт може значајно допринети промоцији здравља и превенцији хроничних незаразних болести, развоју образовања деце и младих, родној равноправности и оснаживању жена, може подстаћи инклузију и благостање особа са инвалидитетом, и бити важан фактор у превенцији конфликта и изградњи мира.

Резолуција Европског парламента о развоју и спорту из 2005 године такође наглашава значајне образовне и социјалне функције спорта и његов значај не само за физички развој појединца, већ и када је реч о промоцији социјалних вредности као што су тимски рад, фер такмичење, сарадња, толеранција и солидарност.

1.2. ЗАКОН О СПОРТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Потребе и интереси грађана за чије се остваривање обезбеђују средства у буџету јединица локалне самоуправе у складу са законом јесу:

1. подстицање и стварање услова за унапређење спорта за све, односно бављења грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом;
2. изградња, одржавање и опремање спортских објеката на територији јединице локалне самоуправе, а посебно јавних спортских терена у стамбеним насељима или њиховој близини и школских спортских објеката, набавка спортске опреме и реквизита;
3. орагнизација спортских такмичења од посебног значаја за јединицу локалне самоуправе;
4. спортски развој талентованих спортиста и унапређење квалитета стручног рада са њима;
5. учешће спортских организација са територије јединице локалне самоуправе у европским клупским такмичењима;
6. предшколски и школски спорт (рад школских секција и друштава, општинска, градска и међуопштинска школска такмичења и др.);
7. делатност организација у области спорта чији је оснивач или члан јединица локалне самоуправе;
8. активности спортских организација, спортских друштава, удружења, гранских и територијалних Спортских савеза на територији јединице локалне самоуправе у зависности од тога да ли је спортска грана од значаја за јединицу локалне самоуправе, која категорија спортске гране, колико спортиста окупља, у којој мери се унапређује спортски рад, у ком рангу такмичења спортска организација учествује и у којој мери се повећава обухват бављења грађана спортом;
9. унапређење заштите здравља спортиста и обезбеђивање адекватног спортско-здравственог образовања спортиста, посебно младих, укључујући и антидопинг образовање;
10. стипендирање за спортско усавршавање категорисаних спортиста, посебно перспективних спортиста;
11. спречавање негативних појава у спорту;
12. едукација, информисање и саветовање грађана, спортиста и осталих учесника у систему спорта о питањима битним за одговарајуће бављење спортским активностима и делатностима;
13. периодична тестирања, сакупљање, анализа и дистрибуција релевантних информација за адекватно задовољавање потреба грађана у области спорта на територији јединице локалне самоуправе, истраживачко-развојни пројекти и издавање спортских публикација;

5

14. унапређивање стручног рада учесника у систему спорта са територије јединице локлане самоуправе и подстицање запошљавања висококвалификованих спортских стручњака и врхунских спортиста;
15. рационално и наменско коришћење спортских сала и спортских објеката у државној својини чији је корисник јединица локалне самоуправе, кроз одобравање њиховог коришћења за спортске активности и доделу термина за тренирање учесницима у систему спорта;
16. награде и признања за постигнуте резултате и допринос развоју спорта

1.3. ОПШТИНА ПИРОТ - ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Становништво – Према попису становништва из 2011. године општина Пирот има 57.928 становника, од чега сам град 38.785.

Просечна густина насељености општине Пирот износи 47 ст/км², са просечних 2,85 чланова по домаћинству.

Од 1981. године до данас број становника у општини Пирот константно опада, што се може видети из табеле 1. Попис становништва из 2011. године показао је да је за 10 година број становника у општини Пирот смањен за 5.863.

Табела 1. - Број становника у општини Пирот по пописима становништва од 1981. до 2011. године.

Година	1981	1991	2002	2011
Број становника у општини Пирот	69500	67700	63791	57928
Промена броја становника у општини Пирот	200	-1800	-3909	-5863

Полна структура становништва у општини Пирот - 49,75% жена и 50,25% мушкараца, што је структура која је приближна просеку у Србији.

Старосна структура општине Пирот је претрпела значајне промене, нарочито у последњој деценији и то у прилог пораста особа старијих од 60 година, који чине 28% укупног становништва.

На нивоу Србије проценат становништва старијег од 60 година је 22,5% па се може рећи да општина Пирот прелази републички просек и има веома неповољну старосну структуру. Старосна структура становништва приказана је у табели 2.

Табела 2.- Старосна структура становништва општине Пирот

Старосна доб	Процент заступљености старосне групе у укупном становништву
0-19	17.99%
20-39	24.43%
40-59	29.48%
60-79	26.65%

80 и више	1.45%
-----------	-------

Табела 3- Кретање полне структуре становништва између два пописа

	ПОЛ				УКУПНО	
	МУШКИ		ЖЕНСКИ		Попис 2002	Попис 2011
	Попис 2002	Попис 2011	Попис 2002	Попис 2011		
Градско становништво	20243	19262	20435	19523	40678	38785
Сеоско становништво	11758	9846	11355	9297	23113	19143

Етничку структуру становништва Пирот чине 91,89% Срба, 4.47% Рома, 0.95% Бугара, док су остале етничке групе су заступљене у далеко мањем проценту.

Просечна старост становништва износи 44.2 године (43.4 код мушкараца и 45 код жена)

Извор : Републички завод за статистику

1.4. ИСТОРИЈА РАЗВОЈА СПОРТА У ПИРОТУ

Спортске активности крај Нишаве имају дугу традицију. Средином 19. века у Србији су основана спортска друштва (прво у Београду 1857 године) која су под соколском идеологијом (телесним вежбањем и гимнастиком) привлачили младе са жељом ка бољем животу. Наравно да је школска омладина била носилац соколског покрета а са њима су били и представници свих структура – официри , апотекари, службеници и остали грађани Пирота. Прво гимнастичко друштво у Пироту основано је 1890 године под председништвом књиговође Ђуре Јовановића. Интересовање за гимнастику и соколски покрет било је велико. Балкански ратови су прекинули активности соколског покрета, а на Видовдан 1914 године настављен је рад одржавањем Великог јавног часа. Први светски рат је поново прекинуо рад тако да се наставља са активностима тек новембра 1920 године. Те године је изграђен Соколски дом, популарна Соколана, која са зградом Гимназије чини изузетну архитектонску и културно-историјску грађевину. Ово здање остаје као култно место за бројне генерације пиротских спортиста. Други светски рат је донео промене и после ослобађења Соколска организација је преименована априла 1945. године у физкултурна друштва да би 11. новембра 1951. године основано Друштво за телесно васпитање „Партизан“, које је 1952. реорганизовано у Савез спортова, а 1961. постало „СОФК“, садашњи Спортски савез Пирот. Ово је била спортска база за све активности младих у Пироту, у зависности од могућности и времена.

Кратак опис најстаријих и најуспешнијих спортских клубова у општини Пирот:

Пре Другог светског рата у Пироту су постојала три фудбалска клуба. **ФК „Омладинац“** је основан 1920 године, а такмичио у Нишком подсавезу и у својим редовима имао играче који су играли у познатим београдским клубовима, Југославији, Баск-у, Јединству. **ФК „Победа“** је основана 1929 године као клуб радничке омладине и играла је у првенству Нишке групе. После Другог светског рата оба клуба су престала да постоје. Трећи клуб **ФК „Јединство“** из Нове Мале формиран је 1925. године, постоји и сада и такмичи се у првенству фудбалске Зоне југ. После Другог светског рата 30.маја 1945. године основано је физкултурно друштво **„Раднички“** са шест секција, да би 1948. године променило назив у СД „Раднички“. Клуб се такмичио од подсавезне, окружне, међоокружне лиге, Српске лиге, Треће лиге а према статистици 20. година је био друголигаш у СФРЈ. У такмичарској 2015/16. игра у Српској лиги Исток. 1995. године поводом 50 година постојања добио је златну плакету ФСЈ. У Пироту су постојала још два фудбалска клуба , **ФК“Прогрес“**(1968-2002) и **ФК „Продор“**(1947-2001). Бројни клубови у селима пиротске општине употпуњују фудбалски миље и потврђују популарност ове игре: **Гњилан, Напредак-Извор, Борац-Барје Чифлик, Звезда-Блато...**

Кошаркашки клуб Пирот основан је 1954 године под називом кошаркашко-одбојкашки клуб „Партизан“ а кошарка је у Пироту почела да се игра од 1952. у оквиру ДТВ „Партизан“. Овај спорт је почетком 50-тих година имао велику популарност, а клуб је променио име у КК Пирот. У његовим редовима поникли су бројни квалитетни кошаркаши од Светислава Кари Пешића, Зорана Лазаревића, Зорана Бојкића, Саше Васића, Милета Јовановића, Јована Тричковића и др. Пирот је 1967. године у својој дворани пропустио прилику да се пласира у Прву савезну лигу као првак Србије. Последње две сезоне КК Пирот се са успехом такмичи у Другој мушкој лиги Србије.

ЖКК Гимназијалац је основан 25. децембра 1997 године у оквиру спортског друштва. Сада се са успехом такмичи у Другој лиги Србије. Има изузетну сарадњу са београдским Партизаном и стручним тимом селекторке репрезентације Србије Марине Маљковић.

ОРК Пирот основан је 1965. године после фузије РК Тигар са неколико пиротских клубова. Такмичио се у разним ранговима такмичења, од 1974. до 1979. године играо у Другој лиги СФРЈ. Уз доста успона и падова и сада се са промењивим успехом такмичи се у Српској лиги.

ЖРК Пирот основан је 1972. године као ЖРК „Први мај“ , када је био клуб фабрике али и града. После републичке и међурепубличке лиге од 1981 године је друголигаш. После Миливоја Бајевића клуб са великим успехом води тренер Саша Панчић, а 2009. године рукометашице су играле Прву лигу Србије. Тренутно се ЖРК Пирот такмичи у Супер Б лиги Србије.

Боксерски клуб Пирот је основан 1956 године на иницијативу Драгише Тошића. Добре резултате клуб је имао седамдесетих година прошлога века. Последњих година тренер Предраг Стојановић ради са малим бројем боксера уз асистенцију некадашњег шампиона Дамира Манића.

Карате клуб Пролетер годинама бележи изузетне резултате предвођен тренером Ненадом Ђорђевићем. Клуб је основан је 1970 године а обновио је рад 1997 године. Бројне медаље и титуле на домаћим и међународним турнирима потврђују изузетан и квалитетан рад и таленат такмичара. Недавно, на десетом „Белгија опен“ у Леувану Урош Мијалковић је освојио бронзану медаљу, наступи Мирославе Ђорђевић и Марка Рајковића били су запажени.

Шахисти клубова „Прогрес“и „Част и слава“ учествовали су на регионалним такмичењима и првенствима државе. Клубови које предводе Бобан Николић и Бобан Ранђеловић годинама негују квалитет и окупљају младе заљубљенике у шах.

Стрељачка дружина „Милорад Манчић Лукањац“ наставила је 1948 године са активностима започетим пре рата. Пиротски стрелци су годинама радили у скромним условима али су предвођени тренером Драганом Радуловићем више пута

освајали титуле. На недавном првенству Србије поново су били најбољи. Ново стрелиште у ОШ Вук Караџић омогућиће још боље резултате.

Стонотениски клуб Пирот основан је 1975 године и највећи успех је био пласман у Другу лигу.

Тениски клуб Пирот постоји од 1987 године и изградњом тениских терена омогућена је популаризација овог спорта. Клуб је организатор турнира на градском и регионалном нивоу, мастер турнира....На пет терена поред градског стадиона годинама успешно ради школа тениса у којој тренери Јовица Јовановић, Драган Филиповић и други припремају нове таленте.

Одбојкашки клуб Пирот се такмичи у мушкој и женској конкуренцији у Другој лиги. Одбојкаши успешно раде под руководством тренера Драгана Станисављевића и Душка Смијуља, док женску екипу води Душан Мадић.

Атлетски клуб Пирот основан је 1983 на иницијативу СОФК-а Пирот. Кроз клуб је прошла велика плејада младих атлетичара са којима су радили тренери-ентузијаста. Клуб је радио са малим прекидима активности, а атлетичари учесвују на кросевима, првенствима а посебну пажњу изазивају талентаовани ходачи-маратонци. На недавном финалу Купа Србије у Крушевцу за млађе категорије освојене су четири медаље.

Футсал-КМФ Пирот је својом појавом на спортској сцени града изазвао велико интересовање. Кренуло се са великим ентузијазмом тренера Милана Тошића и председника Саша Јовановића, играло се у Првој лиги али је дошло до смене генерација. Екипа сада игра у Другој футсал лиги Исток.

Спортска гимнастика - „Соко 2011“ је млад клуб који су формирали ентузијаста, браћа близанци Стефановић-Стева и Стефан окупио је велики број младих. Они су на прави начин наставили причу из времена соколског покрета у Пироту. Почетком новембра у Хали Кеј је одржано државно првенство за пионире и кадете уз учешће такмичара из десет клубова централне Србије, Војводине и југоисточне Србије. Пиротски такмичари су освоји 4 пехара и 14 медаља, што је велики успех.

Смучарски клуб Миџор је основан 1955 године и активности су се одвијале на Старој планини код Планинарског дома. Кроз кампове и курсеве обучен је велики број љубитеља овог спорта. Почетком седамдесетих уређени су терени код Планинарског дома, постављена мини жичара а 1987 године клуб је био домаћим првенства Србије за цицибане. Смучари Миџора учествовали су на државним првенствима у Хрватској и Словенији и у том периоду клуб је изнедрио велики број такмичара за поштовање. Садашње активности клуба сведене су на обуку и такмичења цицибана и млађих категорија на теренима испод дома и обуку рекреативаца.

2. ПРОГРАМ РАЗВОЈА СПОРТА ОПШТИНЕ ПИРОТ СА АКЦИОНИМ ПЛАНОМ ЗА 2016.-2018.

2.1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ У СПОРТУ У ОПШТИНИ ПИРОТ

Одељење за ванпривредне делатности Општинске управе Пирот врши послове који се односе на задовољавање потреба грађана у области спорта и физичке културе у складу са законом; припрема нацрте одлука и других аката из ове области које доноси Скупштина општине Пирот, Општинско веће и председник Општине; врши надзор над радом установа и организација у области спорта; послове који се односе на обезбеђење услова за изградњу, одржавање, и коришћење спортских објеката; помоћ у реализацији школских спортских такмичења, прикупљања и врши анализе годишњих програма спортских организација којима се доприноси задовољавању потреба грађана у области спорта на нивоу општине, прати реализацију програма спортских организација, врши анализе кварталних наративних и финансијских извештаја спортских организација, припрема јавни конкурс за стипендирање спортиста.

Комисија за доделу средстава у области спорта разматра предлоге годишњих програма и посебних програма по јавном позиву у складу са Законом о спорту и Одлуком којом се уређује финансирање или суфинансирање потреба и интереса грађана у области спорта из буџета Општине Пирот и предлаже расподелу средстава спортским организацијама. Комисија одлучује о додели спортских стипендија талентованим спортистима, а на основу расписаног јавног конкурса.

Спортски савез Пирот је добровољан, невладин, неполитичан и непрофитни територијални спортски савез за подручје општине Пирот. У Спортски савез Пирот су учлањене многобројне спортске организације, а савез је у обавези да реализује циљеве и задатке који су од заједничког интереса за спорт у општини Пирот и од користи за све његове чланове. У складу са Законом о спорту и Правилником о категоризацији спортова и критеријумима и поступку доделе средстава за финансирање потреба у области спорта годишњи програми свих организација у области спорта подносе се Одељењу за ванпривредне делатности преко Спортског савеза који такође прати реализацију програма и утрошак средстава.

Савз за школски спорт реализује свој програм у који је укључено је 4 основних и 5 средњих школа . Програмом Савеза предвиђена су такмичења за дечаке и девојнице у свим колективним и индивидуалним спортовима (такмичења у

кошарци, рукомету, одбојци, малом фудбалу, атлетици, стоном тенису, стрелаштву). Програмом је предвиђено да се такмичења одржавају на нивоу саме општине, али такође постоје и међуопштинско, окружно и републичко такмичење. Сваке четврте године одржава се и школска олимпијада ученика Србије.

На свим овим такмичењима које организује Савез за школски спорт општине Пирот, чији се програм финансира из буџета Општине Пирот, учествује око 2000 ученика основних и средњих школа.

Спортски центар је основан 2007. године као посебна установа за обављање спортских активности на територији општине Пирот. Установа учествује у организовању спортских, културних и других скупова и манифестација, организује спортске активности, физичко вежбање (обучавање, тренинг и рекреативна активност) и спортске приредбе (спортска такмичења), организује одржавање и коришћење објеката који су јој поверени и то:

Спортске хале „ Кеј „
Затвореног базена
Фудбалског стадиона
Балон хале
Омладинског стадиона
Градског купалишта
Трим стазе на кеју
Скијалишта на Планинарском дому

2.2. ЗАШТО ПРОГРАМ РАЗВОЈА СПОРТА

У данашњем систему, оптерећеном финансијско – економским проблемима евидентно је да активно бављење спортом изискује веће издвајање личних финансијских средстава, посебно од стране родитеља за децу и младе који још нису у систему такмичарског спорта. Када бисмо упитали саме родитеље како би описали разлоге зашто се њихова деца не баве спортом, недвосмислено би нам рекли да је спорт скуп, односно да бављење спортом изискује средства за чланарине, опрему...

Са друге стране, без улагања труда и у овом случају финансија од стране родитеља, не можемо ни очекивати резултате, те је потребно бити обазрив у критици самог спорта за децу и младе. Као алтернативу скупим спортским школама за децу и младе имамо бесплатне секције и ваннаставне спортске активности у школама којих је раније било више и које су омогућавале већем боју деце и младих да се активно баве спортом.

Међутим, колико секција има у понуди и да ли су у складу са интересовањима деце, те колико су доступне за активно бављење спортом деце која нису у систему такмичарског спорта важна су питања да би се креирале мере као одговори на тренутне проблеме, посебно у школском спорту, јер бављење спортом у детињству према многим истаживањима јесте основни предуслов за развој здравих животних навика, превенцију здравствених ризичних понашања и развој менталног здравља код младих.

Такође, рекреација и спортске активности су веома важне за шире становништво јер позитивно утичу на опште здравље и према досадашњим медицинским сазнањима смањују могућност ризика од настанка хроничних болести узрокованих пасивним начином живота, те се унапређење области рекреативног спорта може посматрати као приоритна активност којом се доприноси здравијем и активнијем становништву.

Поред тога, систем професионалног спорта захтева озбиљне промене у самом управљању и финансирању, да би се постигли озбиљни и врхунски резултати, јер врхунски резултати не би смели бити случајност већ резултат сређеног система који подразумева стручне и мотивисане тренере, материјално – техничке услове за рад, квалитетну инфраструктуру за такмичење и самим тим подршку јавности и друштвено одговорних компанија.

Захваљујући изузетно повољном географском положају, развојем услова за одржавање спортских такмичења, као и спортског туризма, остварила би се директна финансијска добит, те би се средства остварена кроз овакву добит могла посматрати као основа за унапређење и развој рекреативног спорта и тиме би круг система могао бити одржив и заокружен.

3. ОСНОВЕ ПРОГРАМА

3.1. ВИЗИЈА

Унапређење квалитета живота грађана општине Пирот, обогаћивање друштвених односа становника кроз бављење спортом уопште, као елемента који је од значаја за развој и социјализацију личности и здравог начина живота грађана општине Пирот.

3.2. МИСИЈА

Створити систем спорта у Општини Пирот у коме ће свако под једнаким условима имати право да се бави спортом са намером да развије своју личност, побољша своје здравље, физичке способности, ефикаснијег коришћења слободног времена, као и постизања врхунских спортских резултата. У том смислу ће се предузети мере и активности које ће омогућити:

- да сви грађани општине Пирот имају могућност да се баве спортом
- што веће укључивање деце у спортске активности;
- реконструкцију постојећих и изградњу нових спортских објеката у општини Пирот;
- постизање врхунских спортских резултата на домаћим и међународним спортским такмичењима.

3.3.. СТРАТЕШКА НАЧЕЛА

Имајући у виду да је стратешки развој и унапређење система спорта и са њим повезаних активности сложен и дугорочан процес, овај Програм као полазну основу усваја следећа начела и то :

- спортом се представља општина Пирот, афирмише њено културно и историјско богатство, природни ресурси;
- спортом се промовише једнакост свих грађана, толеранција ;
- учешће деце и омладине у спортским активностима као услов њиховог физичког и менталног здравља;
- расне, верске, полне, националне , као и разлике које постоје међу људима а тичу се индивидуалности не смеју бити препрека за бављење спортом;
- спорт развија и подстиче све облике слободе;
- сви учесници спортских активности уживају здравствену заштиту;
- примена и развој научних сазнања у спорту;

3.4. ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ

Очекивани исходи спровођења Програма за развој спорта у општини Пирот су да:

- се повећа број деце и омладине школског узраста у физичком вежбању и организованим спортским активностима;
- више деце и омладине буде укључено у систем спорта преко локалних савеза и спортских организација;
- више грађана општине Пирот буде укључено у физичко вежбање кроз различите видове рекреативног спорта;
- спортисти општине Пирот освоје медаље на националним и међународним спортским такмичењима ;
- се унапреди стручни рад у спорту, кроз повећање броја стручно школованих и стручно оспособљених спортских стручњака у спорту;
- се унапреди систем финансирања спорта кроз програме спортских организације;
- се повећа учешће особа са инвалидитетом у области рекреативног спорта;
- се унапреди систем доброг руковођења и управљања у спорту,
- се спортске организације обуче за писање пројеката и програма како на локалном тако и националном нивоу;
- се више жена бави спортом;
- се омогући боља координација између локалне самоуправе и спортских организација,
- се унапреди и побољша постојећа спортска инфраструктура и изгради недостајућа,
- се смањи утицај и присуство негативних појава у спорту;
- се заједно са медијима промовишу спортске вредности и значај бављења спортом;
- се унапреди правни оквир за рад физичких лица и организација у области спорта.

4. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ СПОРТА ОПШТИНЕ ПИРОТ

Почетком новембра 2015. године председник Општине Пирот формирао је Радну групу за израду нацрта Програма развоја спорта за период 2016.-2018. Радну групу чине пре свега спортски радници, бивши спортисти, спортски тренери, представници Спортског савеза, актива основних школа, представници локалног парламента и спортских новинара.

Програм развоја спорта у општини Пирот креиран је на основу проблема уочених у области спорта, за чије решавање је урађен акциони план у складу са републичком Стратегијом развоја спорта, као и Законом о спорту, којим је предвиђено укључивање локалних самоуправа у планирању и развој ове важне области.

Радна група за израду Програма развоја спорта је одржавала редовне састанке на којима су разматране анализе тренутног стања које су израдиле подгрупе за сваку од области спорта обухваћене Програмом. Свака подгрупа за одређену област спорта је представљала чињенично стање и своје виђење проблема и могућности за решавање истих користећи SWOT анализу. Конструктивном расправом свих чланова Радне групе долазило се до консензуса у вези са одређивањем посебних циљева, мера које треба предузети и активности које треба спровести.

Оно што је посебно потребно истаћи јесте да је у организацији Радне групе 25.11.2015. године у Великој сали СО Пирот одржана јавна расправа на коју су позвани представници свих спортских организација из општине Пирот. Велики број спортских радника се одазвао позиву што указује на заинтересованост спортиста за израду стратешког документа који ће одредити правце развоја спорта у наредним годинама. Сви учесници јавне расправе су узели учешће у раду износећи највеће проблеме својих организација, као и предлоге за решавање истих.

На основу свих спроведених активности и после два месеца рада Радна група је предложила мере и активности за унапређење четири области спорта, а у складу са упутствима Министарства омладине и спорта:

- Врхунски и квалитетан спорт;
- Развој спорта деце и омладине, укључујући и школски спорт;
- Рекреативни спорт или спорт за све;
- Спортска инфраструктура

5. КАТЕГОРИЗАЦИЈА СПОРТОВА ОПШТИНЕ ПИРОТ

2015. године усвојен је Правилник о категоризацији спортова и критеријумима и поступку доделе средстава за финансирање потреба у области спорта.

Категоризација спортова утврђена је за олимпијске, неолимпијске и мулти спортове садржане у Правилнику о спортским гранама од посебног значаја за Републику Србију, полазећи од Правилника о националној категоризацији спортова у складу са Законом о спорту, а имајући у виду специфичности развоја и положаја појединих спортова у општини Пирот.

Категоризација спортских организација извршена је на основу следећих критеријума:

- традиције спорта у Републици Србији;
- традиције спорта у Општини Пирот;
- остварених резултатата;
- медијске заступљености и популарности;
- здравственог, социјалног и другог утицаја на учеснике у спорту;
- финансијског значаја и финансијске самосталности;
- приступачности

На основу критеријума за категоризацију, спортови се разврставају у пет категорија:

1 категорија	2 категорија	3 категорија	4 категорија	5 категорија
Атлетика	Рвање	Дизање тегова	Аикидо	Боб
Пливање	Стони тенис	Тријатлон	Бриџ	Санкашки сп.
Стрељаштво	Гимнастика	Једрење	Го	Летеће мете
Веслање	Кајак-кану	Мачевање	Скокови у воду	Сквош
Тенис	Бокс	Коњички спорт	Хокеј на трави	Стронг мен
Фудбал	Џудо	Скијање	Карлинг	Скајбол

Кошарка	Бициклизам	Стреличарство	Голф	Софтбол
Одбојка	Теквондо	Синхроно пливање	Рагби	Кунгфу-ву шу
Рукомет	Куглање	Хокеј на леду	Пикадо	Биатлон
Ватерполо	Карате	Боди билдинг	Подводне активности	Билијар
	Кикбокс	Џет ски	Самбо	Маи таи
	Ваздухопловство	Савате	Кендо	Пеинтбол
	Планинарство	Аутомобилизам и картинг	Скијање на води	Свебор
	Шах	Џиу џицу	Спортско пењање	Практично стрељаштво
	Специјална олимпијада	Плес	Орјентациони спорт	Летеће мете
	Спорт инвалида	Бадминтон	Боћање	
		Коњички феј спорт	Кјокошинкаи	
		Мотоспорт	Бејзбол	
		Спортски риболов	Рафтинг	
			Корфбол	
			Клизање	
			Рагби 13	
			Амерички фудбал	

6. СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОПШТИНЕ ПИРОТ

У Општини Пирот постоје 52 спортске организације које се финансирају преко Спортског савеза Пирот:

Ред.бр	НАЗИВ КЛУБА	ГРАНА СПОРТА
1	ФК „Раднички“	фудбал
2	КК „Пирот“	кошарка
3	ЖРК „Пирот	рукомет
4	Савез за школски спорт	
5	КМФ „Пирот“	мали фудбал
6	ЖКК „Гимназијалац“	кошарка
7	ОРК „Пирот“	рукомет
8	Општински фудбаласки савез	фудбал
9	СК „Милорад Манчић Лукаљац“	стрелаштво
10	КК „Пролетер“	карате
11	ОК „Пирот“	одбојка
12	ЖОК „Пирот“	одбојка
13	Спортски савез	
14	АК „Пирот“	атлетика
15	ШК „Прогрес“	шах
16	ГК „Соко 2011“	гимнастика
17	СК „Младост“	специјална олимпијада
18	ТК „Пирот“	тенис
19	КБК „Црна кобра“	кик бокс
20	ШК „Част и слав“	шах
21	СК „Миџор“	скијање
22	РСК „Пирот“	стони тенис
23	СТК „Раднички“	стони тенис
24	ЦК „Пирот“	цудо

25	ББК „Пирот гим“	боди билдинг
26	КАФ „Пирот Витезови“	амерички фудбал
27	БК „Тигрови“	бокс
28	ПК „Фортуна“	плес/модерни
29	СУ „Гимназијалац“	кошарка,фудбал
30	БК „Пирот“	бокс
31	ПД“Видлич“	планинарење
32	БК“Бике М“	бициклизам
33	АК „Тен Шин“	аикидо
34	ФК „Јединство“	фудбал
35	ПК „Бајламос“	плес/модерни
36	ВК“Пирот“	веслање
37	ССК“Стара планина“	сноуборд
38	КБК“Пирот“	кик бокс
39	ПК „Quick 010 “	плес/модерни
40	ББК“Стронгмен“	боди билдинг
41	ЖФК „Јединство“	фудбал
42	ВК „Пирот“	ватерполо
43	СК „Победник“	спорт за све
44	ПК „Пирот“	пливање
45	АМС „Костић“	мото спорт
46	Ронилачко пливачки клуб „Пирот“	роњење
47	КК“Шампион“	карате
48	РГ“Уна 010“	ритмичка гимнастика
49	РГ „Сирене“	ритмичка гимнастика
50	КК „Лав“	кјокошинкаи
51	АК“Тигар“	кјокошинкаи
52	АКК“Тигрови“	кјокошинкаи

7. ПРЕГЛЕД ОПРЕДЕЉЕНИХ СРЕДСТАВА ЗА СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ ОПШТИНСКОГ БУЏЕТА

2008. година	19.000.000 динара
2009. година	22.170.000 динара
2010. година	22.700.000 динара
2011. година	28.640.000 динара
2012. година	43.320.000 динара
2013. година	50.000.000 динара
2014. година	51.500.000 динара
2015. година	51.500.000 динара
2016. година	57.970.000 динара

ПРЕГЛЕД ОПРЕДЕЉЕНИХ СРЕДСТАВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ СПОРТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

2008. година	12.500.000 динара
2009. година	22.577.000 динара
2010. година	20.995.000 динара
2011. година	24.295.000 динара
2012. година	30.708.000 динара
2013. година	32.416.000 динара
2014. година	32.440.000 динара
2015. година	38.567.000 динара

У претходној деценији изграђени су или реконструисани следећи спортски објекти:

1. Спортска хала „КЕЈ“
2. Затворени базен
3. Омладински стадион

8. ПРИОРИТЕТИ ПРОГРАМА

Програмом развоја су дефинисане четири приоритетне области у виду општих циљева у складу са препорукама Министарства омладине и спорта, у оквиру којих су разрађени посебни циљеви, мере и активности за њихово спровођење.

Полазећи до тога да спорт обухвата сваки облик физичке активности која доприноси физичкој спремности, добром стању менталног здравља и социјалном повезивању Програм ће своје деловање усмерити на следеће приоритете;

- Развој спорта деце и омладине посебно кроз програме предшколског и школског спорта;
- Повећање обухвата бављења рекреативним спортом;
- Развој и унапређење врхунског и квалитетног спорта у Општини Пирот;
- Развој и унапређење спортске инфраструктуре у Општини Пирот

Радна група је проценила да је пожељно и корисно да се у општини Пирот обради и пета област:

- Спорт и туризам

9. РАЗВОЈ СПОРТА ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И ШКОЛСКИ СПОРТ

За децу и младе физичка активност је природна форма кретања која подразумева изазов и уживање засновано на игри. Спорт у свим облицима треба да буде појединачно доступан младима без дискриминације, чиме се омогућују једнаке могућности дечацима и девојчицама, уз уважавање посебних потреба сваког старосног узраста. Улога физичких активности у образовању деце, стицању моторичких способности, стицању друштвених способности и очувању здравља је изузетно битна. При том добробит детета, без обзира на узраст, увек мора бити најважнији циљ. Практично организовање спортских активности је општеприхваћено као сврсисходно за децу и омладину и има позитиван утицај на њихов физички, ментални, психолошки и друштвени развој. Генерално, спорт се сматра нарочито погодном активношћу за физичку и менталну добробит деце и суштински је битан за превенцију здравствених проблема.

За развој спорта деце и омладине, укључујући и школски спорт кључну улогу имају локалне власти. У јединицама локалне самоуправе треба успоставити преко територијалног спортског савеза координацију свих спортских активности и програма, са циљем да се на локалном нивоу повећа физичка активност деце и омладине и адекватно коришћење слободног времена. Приоритет је унапређење локалне спортске средине, уз подршку како организованим тако и неорганизованим спортским активностима становништва. Проблеми код физичких активности младих су следећи:

- млади немају довољно знања о значају физичке активности за раст, развој и очување и унапређење здравља;
- недовољан степен физичке активности у предшколским установама;
- недовољан број часова физичког васпитања;
- неадекватна медијска подршка прихватању здравог животног стила као друштвено прихватљивог облика понашања.

Циљ је да се деца анимирају да се баве физичким вежбањем кроз забаву и игру и да се задовоље основни приоритети школског спорта: масовност, препознавање талента и здравствени аспект бављења спортом.

Школски спорт према члану 143. Закона о спорту обухвата организоване наставне и ваннаставне спортске активности, укључујући и школска спортска такмичења која се спороводе у оквиру школског система у складу са наставним планом и програмом. Школски спорт, у смислу овог закона, обухвата и спортске активности студената и студентска спортска такмичења.

У програм Савеза за школски спорт општине Пирот укључено је 4 основних и 5 средњих школа. Програмом савеза предвиђена су такмичења за дечаке и девојчице у свим колективним и индивидуалним спортовима (такмичења у кошарци, рукомету, одбојци, малом фудбалу, атлетици, стоном тенису, стрељаштву). Програмом је предвиђено да се такмичења одржавају на нивоу саме општине, али и међуопштинско, окружно и републичко такмичење. Сваке четврте године одржава се и школска олимпијада ученика Србије.

На свим овим такмичењима које организује Савез за школски спорт општине Пирот, чији се програм финансира из буџета Општине Пирот, учествује око 2000 ученика основних и средњих школа. На сваком од два општинска кроса током године укључи се између две и три хиљаде ученика. Током године спроведени су следећи пројекти: СПОРТ У ШКОЛЕ, ЂАК РЕПОРТЕР, ЗДРАВО РАСТИМО. Треба имати у виду да једно дете наступа у више спортских дисциплина па и спортских грана и на више нивоа такмичења тако да овај број и не одговара броју деце која су укључена у овај систем такмичења.

Треба истаћи и да ову област спорта прате бројни проблеми. У основним школама, од 1. до 4. разреда наставу физичког васпитања не реализују професори физичког васпитања већ учитељице, ваннаставних активности са овом децом нема. То практично значи да тек у петом разреду основне школе, када деца имају већ 11 година, у оквиру образовног система добијају стручну наставу из области физичког васпитања, што је не само са аспекта спортског усмеравања већ и са аспекта нормалног развоја деце касно. Иначе Европско удружење за физичко васпитање предлаже да у нижим разредима деца имају свакодневно вежбање а у вишим разредима 3 пута недељно.

ОПШТИ ЦИЉ : Развој спорта деце и омладине, укључујући и школски спорт

Посебан циљ: Повећати број деце и омладине која се организовано баве спортом кроз делатност спортских клубова

Посебан циљ: Повећати број деце и омладине укључених у школски спорт и унапредити систем школског спорта

Посебан циљ: Унапредити стручно педагошки рад

10. РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕЊЕ СПОРТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Спортска инфраструктура – одржавање постојећих али и градња нових спортских објеката представља приоритет Стратегије развоја спорта у Републици Србији али је неопходан предуслов за остале приоритете: спорт деце и омладине, рекреативни спорт и врхунски спорт. Квалитетет спортске инфраструктуре и постојање разноврсних бројних и доступних спортских објеката је основ за повећање процента деце која се активно баве спортом, популаризацију спорта, рекреације и здравих стилова живота и развој врхунског спорта који је највећи и најуспешнији српски бренд.

Циљ развоја спорта у општини Пирот је да се унапреди стање постојеће спортске инфраструктуре, да се изграде нови, савремени, квалитетни и атрактивни спортски објекти, да се објекти опреме квалитетном спортском опремом, али и да се створи квалитетан и одржив систем управљања спортском инфраструктуром који ће учинити спортске објекте доступним свим категоријама становништва и који ће спортске објекте напунити крајњим корисницима којима су они намењени. Спортски објекти треба да буду доступни деци, омладини, врхунским спортистима, рекреативцима, старијим особама. Нарочито треба поштовати принципе приступачности спортских објеката за особе са инвалидитетом и тиме створити реалне услове за реализацију инклузивне улоге спорта.

Спортски објекти могу бити затворени и отворени и у односу на намену могу се користити за тренирање, трчање, рекреацију и сл. Они су веома важни у реализацији спортова који захтевају посебну опремљеност као што су базени, спортске хале, или сале за физичко васпитање.

Позивајући се на националну стратегију развоја спорта у Србији направљена је генерална класификација спортских објеката:

- Школски спортски објекти (фискултурне сале и отворени спортски терени)
- Спортски центри (комплекси затворених и отворених спортских терена)
- Специјални спортски објекти (покривају потребе једног спорта, нпр. фудбалски стадион, разни отворени спортски терени, итд.)
- Адаптирани простори за вежбање.

У организацији Спортског центра Пирот у 2014. години направљен попис свих спортских објеката у општини укључујући хале, фискултурне сале школа, школске спортске терене, отворене спортске терене, сеоске терене и остале спортске објекте

С Т А Д И О Н И

Бр.	Назив спортске јединице	Место	Адреса	Намена	Власништво	Напомена	Врста
1	Градски стадион	Пирот	46. дивизије Пирот	Главни -фудбалски	Спортски центар Пирот	травнат	Отворен
2				Помоћни-фудбалски		травнат	Отворен

3				Помоћни-фудбалски		травнат	Отворен
4				Помоћни-фудбалски		травнат	Отворен
5			Ул. Драгољуба Миленковића	Рукомет		асфалт	Отворен
6	Омладински стадион	Пирот		Кошарка	Спортски центар Пирот	асфалт	Отворен
7	Игралиште „Прогрес“	Пирот		Главни -фудбалски	ГП „прогрес“	травнат	Отворен

БАЗЕНИ

Бр.	Назив спортске јединице	Општина	Адреса	Намена	Власништво	Напомена	Врста
8			Ул. Косте Абрашевића 3	Велики базен			Затворен
9	Градски базен	Пирот		Дечји базен	Општина Пирот		Затворен
10	Купалиште	Пирот	Кеј	градско купалиште	ХЕ „Пирот“		Отворен
11	Базен „Кале“	Пирот		мали базен	Општина Пирот	руниран	Отворен
12	Базен „ЛОВАЦ“	Пирот	Село Пољска Ржана	рекреација	приватно		Отворен
13	Базен В.Јовановац	Пирот	Село В.Јовановац	рекреација	приватно		Отворен

СПОРТСКЕ ХАЛЕ

Бр.	Назив спортске јединице	Место	Адреса	Намена	Власништво	Напомена	Врста
14	Спортска хала „КЕЈ“	Пирот	Таковска 24	вишенаменска са гледалиштем	СЦ „Пирот“	паркет	затворен

ШКОЛСКИ ТЕРЕНИ

Бр.	Назив спортске јединице	Општина	Адреса	Намена	Власништво	Напомена	
31			Ул. Тирила и Методија	кошарка		асфалт	отворен
32	Висока школа за образовање васпитача	Пирот		одбојка	Висока школа за образовање васпитача	асфалт	отворен
33				рукомет		асфалт	отворен
34			Српских владара 111	мали фудбал		бетон	отворен
35	ОШ "Вук Караџић"	Пирот		кошарка	ОШ "В.К."	бетон	отворен
36				кошарка		бетон	отворен
37	ОШ "Свети Сава"	Пирот	Саве Немањића бр 2	кошарка	ОШ "С.С."	бетон	отворен
38			Данила Киша бр 21	рукомет		бетон	отворен
39	ОШ "8. септембар"	Пирот		рукомет	ОШ "8.с"	бетон	отворен
40				кошарка		бетон	отворен
41			22. Дивизије	рукомет		бетон	отворен
42				рукомет		бетон	отворен
43	ОШ "Душан Радовић"	Пирот		кошарка	ОШ "Д.Р."	бетон	отворен
44				одбојка		бетон	отворен
45	Гимназија Пирот	Пирот	Српских владара 128	одбојка	Гимназија	гума	отворен
46			Таковска бр.22	рукомет		бетон	отворен
47	Техничка школа	Пирот		кошарка	Тех. школа	бетон	отворен
48	Ш.О.С.О. "Младост"	Пирот	Косте Абрашевића	кошарка	ШОСО, "Младост"	бетон	отворен

ДРУГИ СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ

Бр.	Назив спортске јединице	Место	Намена	Власништво	Напомена	Врста
119	Трим стаза на Нишавском кеју	Пирот	Нишавски кеј рекреација	СЦ Пирот	травнат	отворен
120	Трим стаза на брду Сарлах	Пирот	Сарлах рекреација	СЦ Пирот	земљани	отворен
121	Ски стаза	План. дом	Планинарски дом скијање	СЦ Пирот		отворен
122	Трим стаза на Гимназија	Пирот	Двориште Гимназије Српских владара 128 Тренинзи, рекреација	Гимназија Пирот	гума	отворен
123	Стаза за ролере	Пирот	Поред спортске хале Кеј Таковска 24 тренинзи ,рекреација	СЦ Пирот	асфалт	отворен
	Градско клизалиште	Пирот	Омладински стадион Драгуљуба Миленковића			
	Стрељана	Пирот	Српских владара			

У општини Пирот је 2007. године, од стране Скупштине Општине Пирот основана Јавна установа „Спортски центар Пирот“ као посебна установа за обављање спортских активности. Установа у оквиру својих делатности обавља следеће послове:

- организује и учествује у организовању спортских, културних и других скупова и манифестација
- организује спортске активности, физичко вежбање(обучавање, тренинг и рекреативна активност) и спортске приредбе (спортска такмичења)
- организује одржавање и опремање објеката који су јој поверени
- обавља и друге послове везане за развој спорта у складу са актом о оснивању и статутом- услуге теретане, превоза, ресторана

Одлуком о оснивању Спортског центра Пирот Скупштина општине као оснивач ове установе уступила је на коришћење и одржавање без права располагања следеће објекте и средства која су у даљем тексту ближе одређена:

- Спортску халу Кеј површине 2329 квадрата која се поред изразито спортске намене може користити и за одржавање сајмова, изложби, концерата у склопу које се налази велика и мала хала за борилачке спортове површине 180 квадрата која располаже комплетном спортском опремом за бокс, карате, џудо и стони тенис, теретана, Омладински културни центар ,спорт кафе, свлационице и три отворена спортска терена за одбојку, рукомет и кошарку.

- Балон халу површине 1200 квадрата са свлационицом и комплетном опремом за одигравање утакмица .

- Градски фудбалски стадион димензија 107x70м са атлетском стазом и трибинама капацитета 10.000 гледалаца и три помоћна травната терена са пратећим просторијама.

- Трим стазе на Кеју

- Брдску трим стазу на Сарлаху

- Омладински стадион- који је реализацијом пројекта прекограничне у потпуности реконструисан и у чијем су саставу: два терена од рециклиране гуме за рукомет и кошарку,одбојку, потпуно реконструисане трибине са капацитетом од 1500 гледалаца и нов објекат са пословним просторијама, свлационицама..

- Градско купалиште којим на основу годишњег уговора са С.О. Пирот о поверавању управља СЦП, а у власништву је ХЕ Завој.

- „Пич терен“ на основу добијеног пројекта на основу конкурса Министарства омладине и спорта у сарадњи са Норвешком амбасадом.

- Салу „Педагошке академије“ површине 1200м² са свлационицама и опремом за одигравање утакмица коју у преподневним часовима користи средња стручна школа за извођење наставе, а увече и викендом клубови за извођење тренинга

- Ски стазу на Планинарском дому са савременом жичаром типа тањир капацитета 400 скијаша на сат која је реализацијом пројеката код наших Министарства опремљена системом за вештачко оснежавање и ратраком.

- Стазу за ролере поред спортске хале Кеј на основу реализованог пројекта у оквиру конкурса Министарства омладине и спорта

- Мини пич терен у насељу Прчевац који је изграђен на основу реализације пројекта прекограничне сарадње „Модернизација и обнова спортске инфраструктуре у прекограничном региону Монтана Пирот“

- Градско клизалиште површине 300 м² које је набављено у оквиру реализације истог пројекта и постављено на Омладинском стадиону.

- Затворени базен укупне бруто површине 6630м – који представља један од најсавременијих објеката ове врсте. Располаже великим базеном димензија 33x25м и базеном за непливаче 12,5x8, трибинама за 200 гледалаца. У приземљу се налази савремена теретана, СПА центар, техничке просторије, медија центар. Објекат је у потпуности приступачан особама са инвалидитетом и грађен је по принципу зелених зграда користи обновљиве изворе енергије-соларну енергију.

- Стрељану – која је изграђена у оквиру реконструкције у дворишту школе Вук Караџић која почиње са радом у 2016. години.

Поред ових објеката Спортски центар Пирот од 2015. године у складу са Одлуком општинског већа одржава физкултурне сале основних и средњих школа (ОШ Вук Караџић, 8.Септембар, Свети Сава, Душко Радовић, Гимназија Пирот и Техничка школа) у периоду када их користе спортски клубови за обављање тренинга.

Географски положај општине Пирот пружио је могућност да се у оквиру Програма прекограничне сарадње конкурише пројектима за изградњу спортских објеката. На I позив за пројекте прекограничне сарадње општини Пирот одобрена су средства за пројекте потпуне реконструкције Омладинског стадиона (дома пиротских кошаркаша из чијих редова је поникао прослављени кошаркашки тренер Светислав Кари Пешић) и пројекат изградње спортских терена у насељу Танаско Рајић. У оквиру II позива за пројекте прекограничне сарадње одобрена је реализација пројекта којим је набављено клизалиште и изграђен Мини пич терен у насељу Прчевац. Урађен је и пројекат реконструкције карауле у селу Дојкинци која ће служити и као будућа база за припреме спортиста.

У области спортских објеката намењених рекреацији изграђене су трим стазе на пиротском кеју, брду Сарлах, 4.ом километру, уређена вежбалишта на отвореном, направљена игралишта у пиротским насељима. Реализацијом пројеката јавних радова уређена су игралишта у пиротским насељима. У 2015 години Спортски центар Пирот припремио је и почео са реализацијом пројекта бицикличких стаза у партнерству са компанијом Тигар тајерс. Урађена је адаптација спортске хале Кеј у циљу приступачности особама са инвалидитетом.

Неопходна улагања у спортску опрему као и адаптацију и реконструкцију спортске инфраструктуре у наредном периоду:

- Адаптација градског стадиона у делу реконструкције санитарних чворова за гледаоце и службених просторија, свлачионица и санитарних чворова као и набавка опреме, семафора...
- Атлетска стаза са атлетским борилиштима
- Наставак изградње стазе за ролере уз ножицу кеја

- Набавка опреме и реквизита за спортску гимнастику, атлетику...
- Набавка опреме за спортску амбуланту
- Реконструкција сале Педагошке академије
- Реконструкција пода Балон хале
- Реконструкција једног терена са вештачком травом
- Адаптације свих неприступачних спортских објеката у циљу приступачности за особе са инвалидитетом

Објекти за чијом изградњом постоји потреба су:

- Систем градских бициклических стаза
- Отворени олимпијски базен
- Спортска сала при СОШО “Младост”
- Монтажна спортска хала при ОШ „Душан Радовић“
- Мали спортски терени и игралишта у насељима и селима
- Изградња тренинг центра

Доношењем Програма развоја спорта у општини Пирот оствариће се потпуна анализа стања постојеће инфраструктуре, сагледавање реалних потреба и доношење програма и планова за улагања у спортску инфраструктуру, као и припрема пројеката уз налажење извора финансирања и конкретна реализација пројеката. У том процесу укључени су сви заинтересовани субјекти у области спорта у општини Пирот, а као резултат биће унапређена, савремена спортска инфраструктура доступна свим корисницима. Остварење ових циљева представља неопходан предуслов за развој спорта али и развојну шансу општине Пирот у области спортско рекреативног туризма.

ОПШТИ ЦИЉ: Развој и унапређење спортске инфраструктуре

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

1. Креирање комплетне анализе стања и јединствене базе података о постојећој спортској инфраструктури на нивоу општине Пирот;
2. Израда конкретних планова и критеријума за одржавање, изградњу, управљање и коришћење спортских објеката;
3. Реконструкција и изградња нових спортских објеката.

11. РАЗВОЈ ВРХУНСКОГ И КВАЛИТЕТНОГ СПОРТА

Врхунски спорт јесте област спорта која обухвата спортске активности које за резултат имају изузетне (врхунске) резултате и спортске квалитете.

Квалитетни спорт , према Закону обухвата активности у оквиру којих се постижу запажени спортски квалитети и резултати на локалном и националном нивоу,као и резултат које остваре спортисти на међународним такмичењима а ти резултати нису категорисани као врхунски.

Према Закону о спорту ,за врхунски спорт су карактеристичне активности у којима се показују изузетни (врхунски) спортски квалитети и резултати.То значи да епитет врхунски могу имати они спортисти и спортске гране који постижу врхунске резултате на међународној сцени. У врхунски резултат уткани су и други квалитети и потенцијали спортиста , квалитет средине у којој живи и ради, друштвено-економски услови и односи,тренинг и квалитет тренинга.Врхунски резултати постижу се само у развијеним спортским срединама ,па у њима имају афирмативну ,подстицајну и развојну функцију.

Циљ је да се у општини Пирот установе одрживи систем који препознаје врхунски и квалитетни спорт и пружа континуирану и системску подршку његовом развоју.Развој врхунског спорта представља дугорочан и комплексан процес који укључује јачање капацитета у области стручног рада, као и стварање најквалитетнијих услова који омогућавају примену савремених и научних принципа развоја.

Врхунски квалитетни спортисти представљају позитивне узоре , промовишу напоран пут и рад до постизања спортског резултата што у савременом свету поремећених моралних норми има огроман утицај на популацију младих у локалној средини.Развој врхунског спорта пружа развојну шансу у смислу развоја спортско рекреативног туризма, промоције општине организацијом такмичења као и учешћем њених најбољих спортиста на међународној и светској спортској сцени.

АНАЛИЗА СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА СПОРТСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

САВЕЗИ	2
1. УКУПАН БРОЈ СПОРТИСТА	1370
2. БРОЈ СПОРТИСТА СЕНИОРА	355
3. БРОЈ МАЛДИХ СПОРТИСТА	413
4. БРОЈ ДЕЦЕ СПОРТИСТА ДО 14 ГОД.	719
5. УКУПАН БРОЈ ТРЕНЕРА СА ЗВАЊЕМ ПРОФ.СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	32
6. УКУПАН БРОЈ ТРЕНЕРА ЗА СВАЊЕМ ДИП.ТРЕНЕР	21
7. УКУПАН БРОЈ ТРЕНЕРА СА ЗВАЊЕМ ОПЕРАТИВНИ ТРЕНЕР	31

ОПШТИ ЦИЉ: УНАПРЕДИТИ РАЗВОЈ ВРХУНСКОГ И КВАЛИТЕТНОГ СПОРТА

Посебан циљ: Створити одрживи систем подршке развоју врхунског спорта

Посебан циљ: Унапредити систем финансирања врхунског спорта

Посебан циљ: Унапредити услове за развој врхунског и квалитетног спорта

Посебан циљ: Подстицање промоције врхунског и квалитетног спорта

12. ПОВЕЋАЊЕ ОБУХВАТА БАВЉЕЊА ГРАЂАНА СПОРТОМ КРОЗ РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕЊЕ СПОРТСКЕ РЕКРЕАЦИЈЕ

Бављење спортом мора бити доступно свим грађанима под једнаким условима без обзира на узраст, ниво физичке способности, пол и друго лично својство. У члану 4. Закона о спорту истиче се да свако има право да се бави спортом.

Европска урбана повеља, усвојена од стране Сталне конференције локалних и регионалних власти Европе 1992. године, утврдила је да су локалне власти одговорне за побољшање приступа спорту и спортским капацитетима свих људи, без обзира на њихово социјално порекло, економски статус и приходе, узраст, пол или етничку припадност. Став да спорт не сме да буде ексклузивно право заштићених категорија људи већ доступан општој јавности у склопу концепта спорта за све, потенциран је и у Резолуцији Конгреса локалних и регионалних власти Европе (1996).

“Спорт за све“ је средство у стварању јаке и радно способне нације (смањење трошкова лечења, продужетак радног века, бољег и задовољнијег радника и грађанина).

Општина Пирот ће своје активности усмеравати на популаризацију рекреативног спорта у Општини Пирот. У сегменту рекреативног спорта постоји велики број људи који би желели да се рекреативно баве спортом али то не чине и поред тога што постоје оптимални услови за рекреацију.

ОПШТИ ЦИЉ: Повећан обухват бављења рекреативним спортом становништва Општине Пирот, посебно жена, деце, младих, особа са инвалидитетом и старих;

Посебан циљ: Подстакнута и ојачан свест о важности редовне физичке активности и бављења спортом као рекреативне активности;

Посебан циљ: Побољшани материјално-технички услови у циљу доступности свим грађанима да се баве рекреативним спортом;

Посебан циљ: Подстакнуто значајније укључивање Општине Пирот у финансирању програмских активности из области рекреативног спорта и спорта особа са инвалидитетом;

13. СПОРТ И ТУРИЗАМ

Спорт и туризам су области које могу у узајамном односу да допринесу развоју и имицу не само локалне заједнице, већ и целокупном развоју и промоцији спортско рекреативних програма код шире популације.

Туризам и спорт су међусобно повезани и комплементарни, и у стратешким документима општина, градова и република треба да заузимају важно место, посебно у планирању самоодрживих мера за даљи развој спорта.

Изузетно је важно подстицати и промовисати спортски туризам јер се на тај начин стимулишу инвестиције у инфраструктурне пројекте као што су путеви, стадиони, спортски комплекси, хотели и ресторани – пројекте од којих користи имају и локално становништво и посетиоци који долазе да их користе.

Пирот, са свим својим ресурсима, почев од Спортског центра Пирот у чијем склопу се налазе бројни спортски објекти, има веома повољан географски положај са свим природним потенцијалима, све бољи углед све успешнијих спортских клубова и појединаца на државном нивоу, те развијену доступност и приступачност спортским објектима.

Тренутни проблем у организацији већих и вишедневних спортских догађаја јесте недостатак већег броја смештајних капацитета у граду, који би омогућио већем броју спортиста, као и туриста – рекреативаца да одседну у Пироту и уживају у свим благодетима природе која је окружује, као и саме спортске инфраструктуре.

Са друге стране постоје многобројни објекти, општинског или државног власништва, који се могу искористити у функцији развоја спортско рекреативног туризма. У овакве објекте спадају школске зграде и школе у селима или у Парку природе Стара планина, који више године немају своју намену, а чији су трошкови одржавања велики, затим запуштене производне хале, војне карауле, домови културе и сл. Сви ови објекти, стратешким планирањем могу се ставити у функцији спортског туризма и привести намени, имајући у виду постојање различитих фондова Европске комисије и страних амбасада које подржавају овакве и сличне пројекте реконструкције и адаптације објеката. Као добар пример општине Пирот, издваја се реконструкција старе војне карауле у селу Дојкинци на Старој планини, средствима Програма прекограничне сарадње. Планинарски дом Дојкинци биће један од најбоље уређених планинарских домова у Србији, чија је намена управо едукативно, спортско рекреативног карактера, намењен различитим спортским удружењима, клубовима, струковним, едукативним и рекреативним наставама.

СПОРТСКИ ТУРИЗАМ

Спортски туризам дефинишемо као туризам у којем је спорт главни мотив путовања и боравка туристе у туристичком одредишту. Спортски туризам појављује се у различитим облицима и то:

- Такмичарски спортски туризам
- Летњи спортско рекреативни туризам
- Зимски спортско рекреативни туризам

Општина Пирот има значајне спортске, инфраструктурне и природне потенцијале (Стара планина) за спортски туризам , и то како у области спортско-рекреативног туризма тако и у области туризма спортских догађаја, али ти потенцијали нису до сада на одговарајући начин искоришћени. Развој спортског туризма у Општини Пирот подразумева промоцију здравог начина живота и редовних физичких активности али он мора бити подстакнут и изградњом одговарајуће саобраћајне и друге инфраструктуре, као и обезбеђењем адекватног стручног кадра.

Општина Пирот планира промоцију спортског туризма јер се на тај начин стимулишу инвестиције у инфраструктурне објекте и стварање услова за још бржи и квалитетнији развој спорта.

Организацијом једнодневних манифестација спорт и туризам у све већој мери представљају град и као туристичку дестинацију. У спортско туристичке манифестације које се организују на територији општине Пирот и привлаче љубитеље спортских активности спадају: :Рафтинг на Нишави, Дани здравља, Пливање за Часни крст, Божићна школа спортова, Женска авантуристичка трка на Старој планини, Копрен 24 часа, различити турнири (фудбалски, кошаркашки, шаховски, ловни и риболовни)

Стара планина представља сама по себи терен за различите врсте спортских активности. С тим у вези планинарство, лов и риболов се издвајају међу приоритетима када говоримо о спорту и рекреацији на ширем простору локалне заједнице. Постоји одлична сарадња између управљача Парка природе Стара планина, ЈП Србијашуме, ПК Видлич, Спортског центра Пирот и Туристичке организације Пирот, који заједно утичу на развој, планирање и осмишљавање спортских и туристичких рута и програма, свако из своје области деловања, а са циљем стварања квалитетних услова за рекреацију и промоцију природних потенцијала и одрживи развој Старе планине.

У наредном периоду треба настојати да се све ове активности повежу и да се повећа километража и број стаза и да оне буду боље представљене широкој јавности. Треба подсетити да територију општине Пирот пресеца Европски пешачки пут Е-4 (ЕРА има око шест милиона чланова) и да је он само трасиран и још необележен. Спортски туризам (припреме клубова и спортиста из других

општина и земаља, организација такмичења, рекреативни спортски туризам, школе у природи) може бити извор прихода за развој врхунског спорта као и подстицај за ширење спортова и идеја недовољно заступљених у овој средини (параглејдинг, спелеологија, планинско трчање, планински бициклизам, веслање, оријентиринг)

Анализом различитих туристичких ресурса, попут природних, климатских, хотелско угоститељских, кадровских, спортско рекреативних и др., долазимо до закључка да општина Пирот има компаративне предности за развој различитих облика спорта и рекреације у туризму. Томе иду у прилог и трендови савремене туристичке потражње. Квалитет спортско рекреативне понуде потребно је иновирати кроз нове спортско рекреативне програме које могу успешно испланирати и реализовати стручњаци из домена спорта и рекреације.

Општи циљ: Унапређен однос спорта и туризма

Посебан циљ: Подстицати и ојачати везе између спорта и туризма

СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, ОЦЕЊИВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

СПРОВОЂЕЊЕ

Примена Програма развоја спорта у Општини Пирот је дефинисана како Националном Стратегијом за развој спорта Републике Србије, тако и Акционим планом Програма. Тим планом јасно су дефинисани општи и посебни циљеви, мере и активности за њихову реализацију, носиоци задужени за њихову реализацију, временски оквири и коначно, процена да ли су за њихову реализацију потребна финансијска средства

ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Одељење за ванпривредне делатности ће предложити председнику Општине Пирот да Радна група која је радила на изради Програма развоја спорта настави са својим радом на тај начин што би јој се дала надлежност праћења спровођења активности предвиђених Програмом.

ОЦЕЊИВАЊЕ

Оцењивањем примене Програма утврђиваће се напредак у спровођењу овог Програма и предлагати корективне мере и измене током спровођења. Оцењивање ће се спроводи редовно једном годишње од стране Радне групе која ће бити овлашћена за праћење реализације Програма. Оцењивањем ће се утврђивати степен реализације планираних активности.

ИЗВЕШТАВАЊЕ

Радна група за праћење и оцењивање реализације Програма развоја спорта у општини Пирот ће по потреби и на захтев органа локалне самоуправе и надлежног министарства достављати потребне извештаје о спровођењу Програма

АКЦИОНИ ПЛАН

Акциони план за спровођење ове стратегије чини њен саставни део.